

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เลขที่.....
วันที่.....
ปี.....

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๑๙/๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม
ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๘๒๙
ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๘๔.๓/๒๐๕๕
ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และผลการดำเนินการฯ ในเรื่องนี้

ตามที่ได้ส่งญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน (นายสถาพร มณีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)
ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการดำเนินการตามญัตติ เรื่อง
ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกิน
เกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน (นายสถาพร มณีรัตน์ เป็นผู้เสนอ) มาเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ รับทราบญัตติพร้อมผลการดำเนินการ
ตามญัตติดังกล่าวที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำญัตติพร้อมผลการดำเนินการตามญัตติดังกล่าวเสนอ
สภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งผลการดำเนินการ
ในเรื่องนี้ จำนวน ๑,๒๐๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

๑.

(นายอานาจ พัวเวส)

ผู้อำนวยการสำนักกิตติกรรม ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ

วันที่ ๑๑

วันที่ ๑๑/๙/๕๕ เวลา ๑๖.๓๐ น.

กลุ่มงานระเบียบวาระ

วันที่ ๒๓/๙/๕๕

วันที่ ๑๙/๙/๕๕ เวลา ๑๑.๓๐ น.

สำนักกิตติกรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (ผู้รับ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(Folder ญัตติ/ส.แจ้งมติทราบ)

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักเลขาธิการ

วันที่ ๑๙/๙/๕๕

วันที่ ๑๙/๙/๕๕ เวลา ๑๖.๓๐ น.

ส่งกลุ่มงานฯ รวม ๒๑๐๐ ชุด

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๑๘๔.๗/๒๐๙๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม
ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๑๙๘๗/๔ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๑๔๒
ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

๒. สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๔/๘๘๑๘ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยรับไปพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการตามญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดินหรือไม่ประการใด โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลดำเนินการจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย แล้วแจ้งผลให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้อเท็จจริง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินการตามญัตติดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า กรณีราษฎรที่มีเอกสารหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกมาโดยชอบด้วยกฎหมายในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หากต้องการออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน (โฉนดที่ดิน) ก็ให้ไปดำเนินการยื่นขอออกโฉนดที่ดินได้ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดท้องที่ ทั้งนี้ เนื่องจากการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ไม่เป็นการรอนสิทธิของราษฎรที่มีอยู่แล้วตามประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น จึงไม่ต้องเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติแต่อย่างใด

/สำหรับ...

สำหรับราษฎรที่ไม่มีเอกสารหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน แต่ได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็บัญญัติไว้ให้ราษฎรสามารถขอใช้ประโยชน์เพื่ออยู่อาศัย/ทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ ทั้งนี้ โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่มีความจำเป็นในการครองชีพ ให้สามารถทำกินในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๒.๑ การดำเนินการในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ กำหนดหลักเกณฑ์ช่วยเหลือราษฎรตามโครงการเพิกถอนป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชน ซึ่งแบ่งการช่วยเหลือออกเป็น ๓ กลุ่ม (บันได ๓ ขั้น) คือ

(๑) กลุ่มที่ ๑ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งปรากฏตามภาพถ่ายทางอากาศ VAP ๖๑ ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร เป็นหลักฐานในการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ได้รับเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๒) กลุ่มที่ ๒ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ซึ่งปรากฏตามภาพถ่ายทางอากาศโครงการ น.ส.๓ ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศ เป็นหลักฐานให้สิทธิอยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติในรูปแบบโครงการ สทก. ของกรมป่าไม้

(๓) กลุ่มที่ ๓ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๔ จะอนุญาตให้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

การดำเนินการตามมติ ครม. ข้างต้นมีปัญหาในการดำเนินการที่ไม่อาจใช้การอ่านแปลภาพถ่าย เพื่อแบ่งแยกกลุ่มตามบันได ๓ ขั้นได้ จึงได้มีการหาทางช่วยเหลือราษฎรให้ได้รับสิทธิในที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดินและมีการแก้ไขกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อรองรับการช่วยเหลือราษฎรที่ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม และต่อมา ครม. มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ยกเลิกมติ ครม. ดังกล่าว

๒.๒ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๔) กำหนดเงื่อนไขการนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมมาปฏิรูปที่ดิน คือ เมื่อ ครม. มีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้ว และ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาจัดให้เกษตรกรได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ ปัจจุบัน ส.ป.ก.

ได้รับ...

ได้รับมอบที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมมาปฏิรูปที่ดินจำนวน ๓๔ ล้านไร่ และดำเนินการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรไปแล้ว จำนวน ๒.๓ ล้านราย เมื่อที่ ๓๔ ล้านไร่ นับเป็นการแก้ไขปัญหาดินทำกินให้กับราษฎรไปได้ในระดับหนึ่ง

๒.๓ การจัดที่ดินให้กับเกษตรกรตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. มีอำนาจในการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อ เพื่อให้เกษตรกรมีสิทธิในที่ดินได้ตามที่เกษตรกรแสดงความจำนงรวมทั้งการจัดให้บุคคลเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งถือเป็นหลักการเดียวกับญัตติที่ต้องการให้สิทธิในที่ดินแก่ราษฎร ทั้งยังสามารถควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๓๙ ที่กำหนดให้ผู้ที่ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินจะทำการแบ่งแยกหรือโอนสิทธิ ในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่เป็นการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก.

จากหลักการของญัตติดังกล่าวที่ให้พิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน ถือเป็นหลักการเดียวกับการให้สิทธิในที่ดินตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ซึ่ง ส.ป.ก. สามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้ ทั้งยังมีมาตรการคุ้มครองสิทธิภายหลังการรับโอนสิทธิในที่ดินเพื่อให้ราษฎรมีที่ดินทำกินไปชั่วลูกชั่วหลาน

๓. กระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมที่ดินพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า สำหรับกรณีการออกโฉนดที่ดินปัจจุบันสามารถดำเนินการได้เฉพาะกรณีราษฎรมีเอกสารสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น ส.ค.๑ ก่อนการประกาศให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่หากราษฎรไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดินอยู่ก่อนการหวงห้ามก็จะไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ได้จนกว่าจะมีการดำเนินการออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติเพื่อเพิกถอนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในบริเวณนั้นเสียก่อน วิธีการดังกล่าว รวมทั้งกรณีป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมแล้วด้วยเช่นกัน

ข้อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ป่าสงวนแห่งชาติถือเป็นที่ดินของรัฐประเภทหนึ่ง โดยวัตถุประสงค์ของการสงวนคุ้มครองก็เพื่อรักษาไว้ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของชาติ อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตอากาศบริสุทธิ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร รักษาสมดุลของธรรมชาติ ป้องกันภัยพิบัติจากฝนแล้งหรือน้ำท่วม นอกจากนี้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติที่กล่าวแล้ว รัฐจำเป็นต้องมีที่ดินเป็นของรัฐ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและดำเนินกิจการต่างๆ ของรัฐ เพื่อส่วนรวม ดังนั้น จึงจำเป็นต้อง คงสถานะความเป็นที่ดินของรัฐเพื่อรักษาสมดุลระหว่างที่ดินของรัฐและเอกชน ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงแห่งรัฐด้วย

ประกอบกับการประกาศป่าสงวนแห่งชาติมิได้รอนสิทธิที่ราษฎรมีอยู่แล้วตามประมวลกฎหมายที่ดินแต่อย่างใด อีกทั้งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ก็มีบทบัญญัติอยู่หลายมาตราให้ราษฎรขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ นอกจากนี้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาคาบกูกที่ดิน

ของรัฐ (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕) ได้กำหนดมาตรการเรื่องการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินของรัฐ เพื่อเปิดโอกาส และให้เป็นธรรมแก่ราษฎรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีหลักสำคัญแห่งนโยบายของรัฐ คือ รัฐจะไม่ออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินให้แก่ผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ ดังนั้น ความเห็นในส่วนของการตรวจทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องนี้ คือ ควรจะใช้กลไกของรัฐที่มีอยู่แล้ว ทั้งกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรที่ครอบครองที่ดินของรัฐ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

สำนักจัดการที่ดินป่าไม้

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๕๗๘๕

โทรสาร ๐ ๒๕๓/๙ ๕๕๓/๕

www.forest.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/๖๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐ ๒๓๑๑

๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
วันที่ ๓๑.๑.๒๕๕๕
วันที่ 23.๑.๒๕๕๕
เวลา 12.05 น.

วันที่ 30.๑.๒๕๕๕
เวลา 08.08 น.

เรื่อง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม
ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๗/๑๔๘๗๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔
และเอกสารประกอบ

สปร.ทส. วันที่ 20.3 เวลา 16.03

วันที่ ๒๑.๑.๒๕๕๕

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๗/๑๔๘๗๕ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔

แจ้งญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม
ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน (นายสถาพร มณีรัตน์ เป็นผู้เสนอ) มาเพื่อดำเนินการ
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับญัตติของสภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา และญัตติเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย จึงขอให้หน่วยงานดังกล่าวรับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการแล้วส่งให้
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป ดังรายละเอียดตามหนังสือที่ส่งมาด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ส.ป.ก.) พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. การดำเนินการในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘ กำหนดหลักเกณฑ์ช่วยเหลือราษฎรตามโครงการเพิกถอนป่าที่เป็นที่ตั้งชุมชน ซึ่งแบ่ง
การช่วยเหลือออกเป็น ๓ กลุ่ม (บันได ๓ ขั้น) คือ

(๑) กลุ่มที่ ๑ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งปรากฏตามภาพถ่ายทาง
อากาศ VAP ๖๑ ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร เป็นหลักฐานในการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ
เพื่อให้ได้รับเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๒) กลุ่มที่ ๒ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ.๒๕๑๐-๒๕๑๘ ซึ่งปรากฏตาม
ภาพถ่ายทางอากาศโครงการ น.ส.๓ ร่วมกับแผนที่ภูมิประเทศ เป็นหลักฐานให้สิทธิอยู่อาศัยในเขตป่าสงวน
แห่งชาติในรูปแบบโครงการ สทก. ของกรมป่าไม้

(๓) กลุ่มที่ ๓ เป็นแหล่งชุมชนเกิดขึ้นภายหลังปี พ.ศ.๒๕๑๘ ถึงปี พ.ศ.๒๕๒๔ จะอนุญาต
ให้เข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์เป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

/ การดำเนินการ ...

การดำเนินการตามมติ ครม. ข้างต้นมีปัญหาในการดำเนินการที่ไม่อาจใช้การอ่านแปลภาพถ่ายเพื่อแบ่งแยกกลุ่มตามบันได ๓ ขั้นได้ จึงได้มีการหาทางช่วยเหลือราษฎรให้ได้รับสิทธิในที่ดินโดยการปฏิรูปที่ดินและมีการแก้ไขกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อรองรับการช่วยเหลือราษฎรที่ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม และต่อมา ครม. มีมติเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ยกเลิกมติ ครม. ดังกล่าว

๒. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๔) กำหนดเงื่อนไขการนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมมาปฏิรูปที่ดิน คือ เมื่อ ครม. มีมติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้ว และ ส.ป.ก. จะนำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาจัดให้เกษตรกรได้โดยไม่ต้องดำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ ปัจจุบัน ส.ป.ก. ได้รับมอบที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมมาปฏิรูปที่ดินจำนวน ๓๘ ล้านไร่ และดำเนินการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรไปแล้ว จำนวน ๒.๓ ล้านราย เนื้อที่ ๓๔ ล้านไร่ นับเป็นการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้กับราษฎรไปได้ในระดับหนึ่ง

๓. การจัดที่ดินให้กับเกษตรกรตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. มีอำนาจในการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อเพื่อให้เกษตรกรมีสิทธิในที่ดินได้ตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง รวมทั้งการจัดให้บุคคลเพื่อประกอบกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งถือเป็นหลักการเดียวกับญัตติที่ต้องการให้สิทธิในที่ดินแก่ราษฎร ทั้งยังสามารถควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๓๔ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับสิทธิโดยการปฏิรูปที่ดินจะทำการแบ่งแยก หรือโอนสิทธิในที่ดินนั้นไปยังผู้อื่นมิได้ เว้นแต่เป็นการตกทอดทางมรดกแก่ทายาทโดยธรรม หรือโอนไปยังสถาบันเกษตรกร หรือ ส.ป.ก.

จากหลักการของญัตติดังกล่าวที่ให้พิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรมซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน ถือเป็นหลักการเดียวกับการให้สิทธิในที่ดินตามกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ซึ่ง ส.ป.ก. สามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้ ทั้งยังมีมาตรการคุ้มครองสิทธิภายหลังการรับโอนสิทธิในที่ดินเพื่อให้ราษฎรมีที่ดินทำกินไปชั่วลูกชั่วหลาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และรวบรวมเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

เรียน ปลร.ทส.

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไฉ่ ตระกูล)

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ทธ ๐1๐๐/ 5๐๐

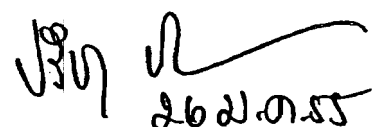
27 ส.ค. 2555

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ปลกท.ทส. ดำเนินการ

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๒๔๔๐

26 ส.ค. 55

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้
รับที่ 11900
วันที่ 23 ส.ค. 2555
เวลา

กรมที่ดิน
เลขรับ 7749
วันที่ 23 ส.ค. 2555
เวลา 11:24

ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ สส๑๘

กรมที่ดิน 23 ส.ค. 2555

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้
(นายประยุทธ์ ทองสุวรรณศิริ)
เลขรับ 1719
วันที่ 26 ส.ค. 2555

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ 10600
เลขรับ 1304
วันที่ 21 ส.ค. 2555
เวลา 13:04

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอดำเนินการออกโฉนดที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม

ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดการออกโฉนดที่ดิน

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๒๖๓๔๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

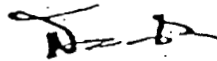
ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งยุติ เรื่อง ขอดำเนินการออกโฉนดที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง และกรมที่ดินได้รับมอบหมายให้เป็นผู้พิจารณาดำเนินการเพื่อแจ้งผลให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมและแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กรมที่ดินขอเรียนให้ทราบว่า ได้ประสานงานไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกรมป่าไม้เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมว่าพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมตามที่มีการเสนอญัตตินั้น มีข้อมูลระบุว่าเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ใดบ้าง แต่ปรากฏว่าไม่มีข้อมูลเฉพาะเจาะจงให้พิจารณาในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งกรณีป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมและมีราษฎรเข้าทำกินนั้น กรมป่าไม้ได้มีการดำเนินการตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยการอนุญาตให้ทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว สำหรับกรณีการออกโฉนดที่ดินปัจจุบันสามารถดำเนินการได้เฉพาะกรณีราษฎรมีเอกสารสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น ส.ค. ๑ ก่อนการประกาศให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่หากราษฎรไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดินอยู่ก่อนการหวงห้ามก็จะไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ได้จนกว่าจะมีการดำเนินการออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๗

แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติเพื่อเพิกถอนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในบริเวณนั้นเสียก่อน วิธีการดังกล่าว
รวมทั้งกรณีป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมแล้วด้วยเช่นกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

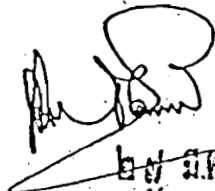
(นายสมคิด ศรี)

เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร รักษาการในตำแหน่ง
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๙๕

ส่วนกำหนดเขตที่ดินป่าไม้

๒๗ มี.ค. ๒๕๕๕
(นายสมคิด ดอนนาปี)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้

เรียนที่ ๐๐๑ ม.

เพื่อโปรดพิจารณา

๒๗

๒๗ มี.ค. ๒๕๕๕
(นางมิ่งขวัญ วิษารังสรรค์)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส.๑๑.
พิจารณาพร้อมไฟลิ่งพร้อมส่ง,

๒๗ มี.ค. ๒๕๕๕

(นายประยุทธ์ ว่องสวัสดิ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

เรียน ท่านอธิบดี
เพื่อโปรดพิจารณา

ที่หมุดแดง ส.๑๑.

(นายจิระพร ชูหาญธรรม)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๒๗ มี.ค. ๒๕๕๕

ห้อย ร.ปท.ทส. (สรุป ปัตตานี)
รับที่ 2429
วันที่ 27.11.2555
เวลา 14.23

ส่วนจัดการสิทธิการใช้ที่ดินป่าไม้
เลขรับ 505
วันที่ 5.11.55
เวลา 13.19

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
รับที่ 5146
วันที่ 19.11.2555
เวลา 13.19

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๐๑๒

ฝ่ายปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ 2
เลขรับ 554
วันที่ 5.11.55

ปทท.ทส.
เลขรับ 8604
วันที่ 11.11.2555

9136/150 W

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1111
วันที่ 11.11.2555

สำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ 26457
วันที่ 11.11.2555
เวลา 15.10

เรื่อง ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สปท.ทส. วันที่ 2034 เวลา 14.37

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่
ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

วันที่ 26.11.2555
ทส ๑๖๑๘๔.๗/๒๐๙๕

ตามที่ได้เสนอผลการดำเนินการตามญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการยกเลิก
เขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งราษฎรเข้าทำกินเกินกว่า ๑๐ ปี เพื่อเร่งรัดออกโฉนดที่ดิน
(นายสภาพร มณีรัตน์ เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ รับทราบญัตติพร้อมผลการดำเนินการ
ตามญัตติดังกล่าวที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทราบต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ ได้ส่งผลการดำเนินการดังกล่าวไปเพื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทราบต่อไปแล้ว และขอได้โปรดจัดส่งผลการดำเนินการในเรื่องนี้ จำนวน ๑,๒๐๐ ชุด ให้สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงด้วย จักขอบคุณยิ่ง

๒

เรียน ปลร.ทส.

ขอแสดงความนับถือ

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

18
มทอ

๑. 2

(นายโชติ ตราชู)

(นายอำนาจ พัวเวส)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้อำนวยการสำนักนิติธรรม ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๕/๑๑
๑๕/๑๑
๑๕/๑๑
๑๕/๑๑
๑๕/๑๑

๑ ส.ทส ๐1๐๐/๒๒11-2 1 11. 2555

ปทท.ทส. ดำเนินการ

11/11/55

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (ณัฐธิดา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(Folder ญัตติ/ส.แจ้งมติทราบ)

(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ ทส ๐๒๒๐.๖/๐๐๗/๑๑.๒๗ กันยายน ๒๕๕๕
เรียน ปคร.ทส.

เห็นควรแจ้ง ปม. เพื่อทราบและพิจารณา

ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักจัดการที่ดินป่าไม้	
วันที่.....	๒๖/๙
ณที่.....	๑-๕ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....	

(นางสาววนิดา แยมสรวล)

ขอเชิญอธิบดีกรมป่าไม้ให้ที่ปรึกษากลุ่มประสานความร่วมมือ สปค.ทส.

กรมประมง หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการแทน ผอ.สปค.ทส.

เลขที่.....	๑๑๑๑๕
วันที่.....	๑ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....	๐๙.๕๒ น.

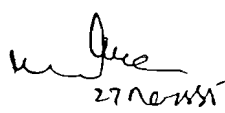
หน้าห้องสำนักจัดการที่ดินป่าไม้	
รับที่.....	๑๓๓๐
วันที่.....	๑ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....	

ที่ ทส ๐๒๒๐.๖/๕๗๗/๑๑.๒๗ กันยายน ๒๕๕๕
เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรมป่าไม้	
รับที่.....	๑๓๕๕๒๖
วันที่.....	๑ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....	

(นายสุพล บัดตานี)
รอง ปกท.ทส.
ทำหน้าที่ ปคร.ทส.

ส่วนจัดการสิทธิการใช้ที่ดินป่าไม้

ไต่ถาม ทนอ.ปม

เพื่อไม่เกิดเงาเงา

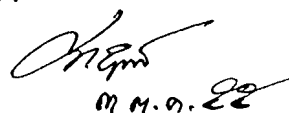
กรมดงเมอ. สจ.๑

(นายจิระพงษ์ คุณากาญจน์)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้
๑๓.๑.๕๕

๓๑๑.

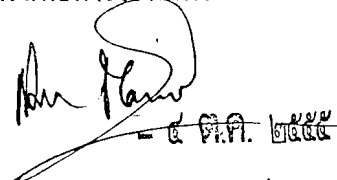
พิจารณาให้ส่งหนังสือร้องเรียน

๓๓.๑.๕๕

(นายประยุทธ หล่อสุวรรณศิริ)

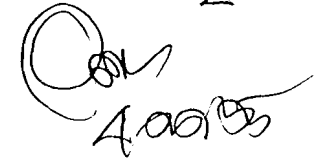
รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

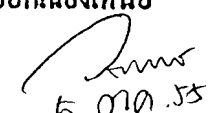

- ๕ ต.ค. ๒๕๕๕
(นายสมคิด ดอเนาะ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้

ส่ง ฝ่ายปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ ๒

4๐๑๕

งานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5 ๐๓๐.๕๕